

TAITAS

Pol siya ta yokwowa Pasta Taitas siiram winkika yipikin iikamim naingwo tibmiiyim mhiuisim whirin Krit nikiuwiyin solwara whiii idopwoniya nidwomaiyin siir hiranim simiir kigriraowin. Taitas siya Juda inkam tani, siya Grik inkamkin. Biiya Pol Taitas sowa iripar miriigo Jisis siir yaiwin kibiya saiir boinmimauwa sowar namswoko mhiugribsim whirin Krit nikiuwiyin solwara whii idopwoniya nidwomaiyin siir hiriirin mi Pol siya siirin hir haiburgig iikamim naingwo tibmiiyim hiranim simiir kigriraowim. Mhoiia Pol siya ta yokwowa ha winkiya Taitas siiram siir boinmauu wakaekiyam siyiun iikamim naingwo tibmiiyim simiir kigriraowiyin. Iriig.

1 ¹Kara Polkin, ta yokwowa kara winkika. Kara Adi Komii krimiir Wanin siir miyan inkamkin mi iriipi hiriinan kara Jisis Kraiis siir aposel inkamkin mi siyakisiyar nikropkikin kariirin, Adi Komii siirgisiir iikamim yipiki siya nimbinim simiir naingwo tibmii aiir kiyirimdiyukikininim mi ta hiriinan saiirsika mi yipikin siya nimbinim Adi Komii siirgisiirim naingwo tibmii kinim simiirim. ²Mi sima Adi Komii siir siyiumwokisiyiumwo imiir ninokninkini mi ta hiriinan saiirsika mi sima wa ninokninkini simiir kwoin imiirin sima wi omwaiya waiyayokiyokii, iia Adi Komii siya ti nu iirar nonkwokwokiyan siya krimiirin saiirar nimbingin ti dimin iirimin. Krima ina ninokninkininim Adi Komii siya bi niksisaekin, dimin taeminim siyar boiniyim pi kaimwokinar nwowi. ³Mi iia siya nimbina siya siir yaiya saiir bwamkibwamin siir tirkikin kwoinbudin hiriirar nwoyokiyokiikaeyamiyin siir nanaakninki haiginiugin kariirsi. Mi Adi Komiiyin krimiir nanmaiwarekainan inkamin kariirin siya nimbingin siir yayim iki iikamim simiir boinmimauuim.

⁴Taitas, ta yokwowa kara kiriiram winkika. Ti dimin taeminim Adi Komii siirim krira wakaeyokna apiyim mi ta hiriinan saiirsika, kara kiriirin kariir yinisim asi nikiuwi. Kara hiniina naingwowi kririir Adi Komiiyin mi Jisis Kraiis inkamin iikam krimiir nanmaiwarekainaeyin sowa naingwobumbu mi nongwomamairni siyiun wi kiriir hauuwi.

Taitas siir miiya nu Krit siya miriia

⁵Mi iia kara wari mhiuisimin Krit whii solwara bopwoniya waraur didwomaiyin siir haiburgigin mi miiyim iikamim naingwo

tibmiiyim simaka miriiyamin ini hiriayar iki okiyim. Mi kara kiriirim niyopnisugikin ti dimin imiirin kira sibgu whindiriraerar haiginiuwim. Mi iriipi hiriinan kira kam nhirmi ti okmwin okwo haiginiu wara iikamim yipiki Adi Komii siir inig iir hangiriyiu hainaniyim wari om imiir nwowim simiir kigriraowam. ⁶Ti biyan kamim biya sima siyiu biye tir karamae nwowim mi tariinan iriipi hiriinan mi sima wigim irara irara donkwona mi simiir yinisisimim Krais siir yai imiir wakaeyokna ap mi ta hiriinan saiirsika iikam nhirim sima wi dimin biye whir hansiryiskai rani simiirin mi wi ha boin tani, simiir yinisisim sima siyiu biyeyar tirikim mi simiir kwoinairgar priinaingwo apdiraerarikim mi sima simiir yopii admi yaimin dimin imiir bi wakaeyoknaeikim. Mi sima ta saiir hiriinan kipi nwo. ⁷Mi inkamin Adi Komii siir dimin taeminim simiir kigriraowan bii nwowi mi siya biya siyiu miiyik imiir tirkin mi ini tariinanar yadigniyin. Siya nantamyiryiran inkam kipi nwo siya kwoin haugihauga whiyiesauan inkam kipi nwo, siya op wain kirie kirieyim simiirin hirihirii kipi mi kwiyae mi siya yai niniinansaowan inkam kipi nwo, siya umir haiyarama kipi naingwo ta hiriinana saiirsika siya wi siyiu biye asi tiri. Niingakiinga. ⁸Mi siya iikamim nu maeyau nhirankim nitim yipiki siyiu miiyik imiir wakaeyokna apim naingwowim simiir whindiriraerar haiginiugim mi siya, siya siya kigriraonaei mi ta hiriinan saiirsika siya wi Adi Komii siir yai imiirar nwoki wakaeyokna apim mi siya siir kwoin iirar sibgu kintimdinuna mi siya wi wadie nwoki owim. ⁹Siya sibgu donkworinukripkai yai miiyik miiyikim biya krma niisimauuwim simiir mi ta hiriinan saiirsika siya iikamim simiirin ti yai kibi kibiyim simiir nwoki owimwarkauiuwim mi simiir whinkinsiis haiginiu mi siya iikamim yipiki ti yai miiyik imiir nap karam nwowim simiir kwoin imiir kiyai mi ta hiriinan saiirsika sima wa ninokninkinim dimin biye sima tirim. Iriig.

¹⁰Siya ti dimin imiirar tir. Dimusi rani, iikam whiekakim sima pi boriisopi Adi Komii siir yai aiir wakaeyim. Sima yayim yaimwoni boin karamae nwowiyim simiirarar boinikim mi iikamim simiirin pi simar mi iksisaei. Mi ti iikamim niksisaeyim yim ti sima ti hiniina boiniyim, kima kimiir miois imiir kitiyopnir hai mi ta hiriinan saiirsika kima wi Adi Komii siirar nwoki sibgu wakaeyokna apim. ¹¹Kira mi biyan kam ikim waraur nwowim kima simiir dikidu sima hiriinan dimin bibiyeyim simiir kipi nombobo. Ti kamim sima yai bibiye imiirar boinikim iikam imiir niksisaeyim. Sima iikamim simiir kwoin imiir kiyaiyam mi iikam nhirim om nhiranim simiir kwoin imiir warar mi kiyaiigim mi simiirar mi onkwobumbuninkin haiginiuwigim. Sima yai biye imiirar boinikim mi ti dimin imiirar tirikim mi ta hiriinan saiirsika sima wi umir nwoki haiyim iikam nhirim simiir maeyau hirankin. ¹²Biyan kamim simiir nwirin om Krit hiranin yipiki kwoin miiyik sima nwowiyin, siyakisiyar

boininkiikiikin mi siya ina boinin. Krit hiran kamim sima niksisaeayaki waiwiigim iinokiinokin, simiir kwoinim miyik rani mi siyiu bibiyeyim sima tiriyim ini siyiuim niimauan wraisuim sima diriraerariyim ini simiir hiriinan ywowim. Sima nhakiu kiriekim mi naeyarar naekim. ¹³Ti yayim ti inkamin siya boinkiyim kaimwokimaigim kira simiir dikwao boin mi sima wi siir yai imiir nwoki sibgu wakaeyokna aingwo tibmii apim. ¹⁴Mi ta hiriinan saiirsika sima wi Judami iikam simiir wanmi siyiuim simiir wakaeyokna ap rani mi iriipa hiriinan sima wi iikamim yipiki Adi Komii siir siyiu imiir haimriiyugigim sima wi simiir siyiu imiir nap tani. ¹⁵Iikam nhirim simiir kwoinim dimin whirki kimbu karamae nwowim yim sima hiniina boini ti dimin taemin whiekakim dimin whirki bi kimbu miminkim mi simiirin kipi haiya mi iikamim yipiki Jisis Kraiis siiram naingwo tibmii karamae nwowim mi yipiki iikamkim simiir kwoinim ninaingwoyimiyoukim mi kipridkikaiyim mi biyie ha nwowim mi kwoin biyie ha naingwowi, sima hiniina boini dimin whirki wadie bi swoki omiminkin. Dimusi rani, simiir kwoinin miyik rani. ¹⁶Sima hiniina boinikim sima Adi Komii siir yai imiirar wakaeyokna apikim mi ti diminim sima tiriyim krimiirin sima niisiimauwi sima siir yai imiir wakaeyokna ap rani. Sima Adi Komii krimiir Wanin siir yai imiir bi swoki wakaeyokna apikim mi Adi Komii siir whwonkam idan sima ini biyekibiyie ywowim mi sima wi dimin miyiksim whir swoki tirmimin tani. Niingakiinga. Iriig.

Mi kira yai miyikmiyik imiirara wakaeyokna ap

2 ¹Taitas kira iikamim iinokiinokin dimin taeminim yipiki iikamim Adi Komii krimiir Wanin siirim naingwo tibmiiyim, sima naingwo tibmiiyim simiirin, siyiumwokisiyiumwowim simiirgisimiirara sibgu omwomwarkaiyu. ²Mi kira kamim waipiu nwowim simiirin hiniina boinmauu, sima op kirie kirieyim kwiyaeha waeiyim simiir kipi kwiyaeha. Mi sima simiir kwoinim sibgu kintimdinu mi sima Adi Komii siirim daingwo tibmii kiin iski. Mi sima iikam nhirmiyam ha timi aingwokwonanae mi iikam nhirkim sima dimin biyie tir haiginiuwu simiirin mi yim sima ha donkworinukripkai simiir naingwo tibmii aiirin. ³Mi kira wigim waipiu nwowim simiirin sibgu boinmimauu, dimin taeminim sima tiriyim iki wigim yipikim Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apiyim simiir hiriinan miriyim. Mi sima hinda tinda kipi priiyam priiyam yai iikam nhirmi kinaopitkaigaiyuwam mi simiir kwoinim op biyieya kwiyaeha waeiya sair kwiyaeyam kipi naingwo mi sima sibgu dinokninkin mi wig nhirim simiir diisiimauu siyiu miyik imiir. ⁴Mi sima wig kopak mi nhirim waipiu nwo karamae nwowim sima simiir diisiimauu siyiuin simiir yinkamam naingwokwonanaeyin siir. ⁵Mi iriipi hiriinan wigim waipiu nwo karamae nwowim sima hiriinana

timi o mi wi sima nwoki iisiimauuwim wig kopak imiirin siyiu miyikin. Sima, simasima sibgu kigriraona. Minam, sima mii miyikmiyik simiir omakanau hinar miriyyim mi dimin taemin miyikmiyikim iikam nhirmi tiram mi simiir kami yai imiir wakaeyokna api mi ta hiriinana iikam nhirim sima Adi Komii siir yai aiirin wi kipi mingigin.

⁶Mi iriipi hiriinan, hiriinan siyiu kaimwown siirar ti swoki iisiimauu yainan whran imiirin mi yim wi simiir kwoin imiirar nwoki kintimdinunam. ⁷Taitas, kira iriipi hiriinan mii miyik aiirar timi sibgu mirii. Mi kira hiriinan tiri mi yainan whran imiirin kira wi siyiu miyik imiirar niisiimauwi sima napamin. Mi iriipi hiriinan kira simiirin yai kibikibi imiirar boinmimauwi ⁸Mi kira yai miyik miyik imiirara boinmimauu. Mi kira hiriinan boini mi inkamki kiriirin wi ha boin tani, ti yayim kira boinmimauuim yim kaimwo rani. Mi kira iriipi hiriinana swoki boin mi iki iikam nhirim io whwonkam kiriir nanaowiyim sima wi yai bibiyie krimiir boin tani. Niingaka.

⁹Mi kira kamim yipiki whisarii mii sibmiriyyim simiirin hiniina boinmauu, sima, simiir biyan kamim simiir yai imiir wakaeyokna diriraerar dimin taeminim sima boiniyim, maigimaigra simiir nwowaiginiuwam. Mi sima wi kamim simiir kigriraowiyim simaka kipi swoki antamyiriyirmimin. Niingaki, niingakiinga. ¹⁰Mi iriipi hiriinan sima simiir biyan kamim simiir dimin taemin imiir kipi tauae hai. Mi hiriinan tirni hiniin aka mi sima simiir biyan kam imiirin hiniina diisiimauu, ti kamim simaigim yipiki inokiiinokin mii miyikarar miriyyim. Mi sima hiriinan tiri yayim krime boinmimauuwim Adi Komiiyin iikam krimiir nanmaiwardainan siirim mi iikamim simiir whwonkam ida wi wadiyar nwowi.

¹¹Mi Adi Komii siir naingwobumbuwa bidi yimbiniya iikam whiekakim simiir nanmaiwardainam iya sima dimin biyeyim simiir aowa niki owa saiirsi. ¹²Ti diminin tisi bidi yimbiamin, yio krimiirin hiniina niisiimauugin, nu tiran dimin bibiyeyim inkam ima tiriyyim, krime digiumii simiir haimriiyugig. Mi krime krimasiyar mintaraona ti siyiu miyikin krime tiriyyin, inkamin yipikin Adi Komii siir wakaeyokna diriraerariyyin siir hiriinan. Mi krime hiriinan siyiuin mhoiia iriipi hiriinan iirar tirkripkaii mi wi iya Jisis siya nitana saiirar nwoki digim. ¹³Mi iriipi hiriinanar swoki tiri mi krime maigimaigra nwokwokini ii kibiya Jisis Krais siya swoki iuuniyana saiiramin. Mi ti inkamin yipiki krimiir nanmaiwardainaeyin mi krimiir Adi Komiiyin, siya wi siir dimin kibiyyin paenan niuyaeiyyin saikar nimbini. ¹⁴Mi siya krimiirsi naokin, krimiirin dimin biyie siir kirie komiia krimiir kiyopsimsibgi haiginiuwa saiir hiranki nanmaiwardainam. Mi siya ti hiriinan saiirsi tirkikin krimiir mhi kwoinim wi dimin whirki kimbu karamae nwoki owim mi krime wi siirgisiir iikam nwowim. Mi krime wi siir dimin miyik miyikim simiir

tiram nwoki aingwowim mi krimiir kwoinim wi kirieya nwowim siir dimin miiyikmiiyikim simiir tirim.

¹⁵Taitas, kira hiriirar boinmimauyokiyokii ti dimin taemin imiirin, whisarii rani, kira kirie komiia Adi Komii siir hiranki haigin. Mi ta hiriinana saiirsika iikam imiirin siir kirieni diisiisimaau ti dimin taemin hiniin imiirin, iikam nhirmi yai wakaesi dimiyyu mi iikam nhirmi whinkinsiis haiginiuwiyim mi kiriir whwomisin kipi ninansiina mi sima digiumi kiriir kipi haimriiyu kiriir yai aiir wakaesi mi sima kiriirin ha kipi naingwo kira inig karamae inkamkin. Niingaka. Iriig.

Krima whiekakarin dimin miiyikmiiyikim simiirarar kigna diriraerar

3 ¹Taitas ti iikamim Adi Komii krimiir Wanin siir isid iir nwowim, kira simiirin ti swoki boinworwokai, sima simiir gavman iirin kipi swoki aingwo owouu, inkam yipiki simiir kou nwowiyin. Sima simiir yai imiirar wakaeyokna. Sima simiir kwoinim sibgu kisisop haiginkwokin mii miiyikmiiyik whiekakim simiir miriyyam. ²Mi iriipi hiriinan, simiirin domwarkaiyu, sima yai bibiye iikam nhirmi kipi boin mi sima yai min kipi mi inii mi simiir kwoinim hiinsima dwo mi iripa nongwomamair aeyim daingwo iikam nhirim simaka. ³Mi bidibidiniyarar krima Adi Komii siir dimin taemin imiir bi sibgu inomokninkinkim mi simiir bi wakaeyokna apkim. Mi krima habwwowhaenankim mi siir yai aka asi nantamyiriyirkim. Mi krimiir kwoin bibiyeiyim sima kiyainamkin dimin biye tiram mi ti hiriinan siyu iir nwowam. Mi krima whisarii mii priimiriyyan iikam nwokim. Dimusi rani, krimiir kwoin bibiyeiyim simar niki kiyopsimsibgi haiginiugikin. Mi krima iikam nhirmi siyu bibiye asi tiryokiyokiigim. Mi krima simiirin kwoin bibiye asi naingwokim. Dimusi rani, sima krimiiram bi mi naingwokim mi nim iriipi hiriinan simiiram bi mi aingwokim. Iriipi hiriinan, ti hiriinan siyuin krima krimarin irni nwirniyin ini sau omomnan ywowim. ⁴Mi ti siir hiriinan siyu miiyikin, krimiir nanmaiwarkainan inkamin Adi Komii siya, siya iikamim krimiir naasiimauugin, siya inkam wadieyairgin mi siya krimiiram naingwokwonanaeikin mi siya Jisis siir yikrop iuungi krimiir whinkinsiis haiginiuwim. ⁵Mi iia siya krimiir nanmaiwarkaina, siya iki krimiir mii miiyik miiyikim krima miriyyim simiirsi bi nanmaiwarkainakin. Niingaka. Dimusi rani, siir naingwobumbu kirie komiia krimiirsi nwowa mi ta hiriinan saiirsika siya krimiir asi nanmaiwarkainakin. Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siir naeyiun siya haiyoprimdiyumiigikim ti dimin bibiyeiyim krimiir kwoin nau nwokaiyim. Mi ta hiriinan saiirsika, krimiir kwoinim dimin whirki kimbu karamae asi nwokim. Mi iriipi hiriinan miiya Adi Komii siir naeyiu ieya miriia, siya minam tirkin krimiir kwoinim simiir kisina haigiyim iikam winan nwowam mi yaeya kwoin win nwowam, Adi Komii siir piugan anakar. ⁶Mi ta hiriinan saiirsika inkamin krimiir nanmaiwarkainan Jisis Kraisi Adi

Komii siya krimiirin siirgisiir naeyiu iirar hauugikin. ⁷Mi iriipi hiriinan, ti dimin taeminim Adi Komii siir naingwobumbuwa saeya tirim krimiir, siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karamae nwowi mi ta hiriinana sairisika, krime wi saika nwoyokiyoikiikaeyami, krimiir kwoinka naingwowiya saiir hiriinan. ⁸Mi ti dimin taeminim yipiki kara boinanim kiriir, yim yaimwokiyaaimwowaigim. Mi kara kiriirin minam naingwowi kira ti iikamim naingwo tibmiiyim simiirin hiriyar dowomwarkaiyiukripkai mi sima, sima simasiyar mintaraona mi ti hiriinankiniuwi sima mii miyikmiiyik imiirarar mirii. Mi ti yayim yim wi digar nwowi iikamim simiir whinkinsiis haiginiuwim. ⁹Mi kima yai biyie niinga saiir kipi whrie boin mi kima kimiir yidiwi wanwiyaeyim biyanim simiir hiriinan kipi boinanae. Mi kima Moses siir siyiu komiiyin siir yayim simiirsi kipi ninkinwamwarkii boin. Mi ti hiriinan yayim yim wi iikamim simiir whinkinsiis haiginiu rani mi wi simiir haipridkikai haiginiuwi mi wi hik simiir hauwi mi yim ti hiriinan yayim yim naekak rani. ¹⁰Mi yipiki inkamki ti yai nae karamaeyim simiir wakaena diriraerari yio wi iikamim yipiki iikamim naingwo tibmiiyim wi simiir niinikibiri yapa yapa nwowam mi mhoiia ti iikamim simiirin idip idipin wi kwisairnana boinmauu wakaei. Mi ta saiir mhoiian sima wi kiriir yai air wakaeyokna rani mi kima whiekakarin digiumii wi ti iikamim simiir haimriiyugi. ¹¹Mi kira ti hiriinan iikamim simiir bidiyar yinokninkinim simiir kwoinim uridyiu biyeiki bidi kwirii idwokaeyim. Mi ti hiriinan mii biyeyim iinokiinok sima miriiyim yim ha niisimaauwi simiir kwoinim whirua nwo rani, ini hindara haipridkikaeyim. Iriig.

Mi yayisim nhir ikim

¹²Taitas kara wi om komii Nikopolis hir nwowi mi ta naop iia wi saeya digi. Mi kara Atimas Tikikas, siirin wi haniingi nikropki kiriiram. Mi kara ha naingwowi kira siyuam ti hansir kariiram nitam. ¹³Mi kira Sinas siir whinkinsiis haiginiu yipiki om komii Roman siyiu komiiyin siir dimin taemin imiir ninokninkinim. Mi kira Apolos siir warar timi whinkinsiis haiginiu. Mi kira sower siyiu minim mi dimin taeminim sowa hanguguwim sowa hainamam simiir wara whindiriraerar haiginiugi. ¹⁴Mi krimiir iikamim sima siyiuin siyiu miyik tiriyin siir dinokninkin mi iikam nhirim dimin taeminim simiir kiyopsibgi haiginiuwiiyim mi yipiki hikak simiirsi nwowiiyim simiir whinkinsiis haiginiu. Mi sima hiriinan tiri mi wi paeyin paenidgi bud karamae nwowiiyin siir hiriinan nwo rani mi yim sima wi paeyin paenid budiin mi ha naokingugunankaiiwin wi siir hiriinan nwowi mi sima wi Adi Komii siir siyiu iirar sibgu wakaeyokna api.

¹⁵Taitas iikam whiekakim yipiki kanakar nwowim sima kiriir nokboin maigimaigikim. Mi krimiir nomiiyauim yipiki Adi Komii krimiir Wanin siir piugananim simiir warar mi ikboin maigimaigikim. Mi kara Adi Komii siir naingwobumbuwa saiiram sriigin saeya wi kimakar nwowi. Iriig.